

N:o 106.

Af herr **Lindberg**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående särskilda bevillningsavgifter för utländingar, som i Sverige åtaga sig eller utföra arbete utan att här vara uppförda till beskattning.

Vid 1908 års riksdag antogs på framställning af Kungl. Maj:t en »förordning angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter», i hvilken stadgas bevillningsavgifter för utländingar, som gifva offentliga föreställningar i landet. Förordningen tillkom efter upprepade framställningar från svenska musici, hvilka funno sin existens hotad af de kringresande utländska musikantsällskapen, som voro i stånd att utbjuda sina ofta underhaltiga prestationer till billigare pris, än hvad svenska musici kunde göra. Riksdagen hade ock funnit, såsom det heter i riksdagsskrifvelsen af den 22 april 1903, »att den utländske artisten vore för närvarande här i landet väsentligen gynnsammare ställd än den inhemske, hvadan det vore angeläget, att lagstiftningen snarast möjligt måtte undanröja detta missförhållande.»

Fjorårets riksdagsbeslut, som ålade kringresande musikanter med flere särskilda bevillningsavgifter, fattades ock af Riksdagens båda kamrar utan att veterligt någon enda invändning gjordes mot behofvet och lämpligheten af ifrågavarande lagstiftning. Om dennas riktighet syntes såväl Kungl. Maj:t som de olika partierna i Riksdagens båda kamrar vara ense.

Denna lagstiftning kräver emellertid sina konsekvenser. Detta synes ock ha föresväfvat herr finansministern, då han i motiveringen till fjorårets proposition yttrade: »Den allmänna synpunkten, att utländingar må i beskattningshänseende åtminstone likställas med landets egna invånare, synes mig emellertid konsekvent böra föranleda därtill, att alla

utlänningar, som här uppträda, underkastas beskattning.» Visserligen förelåg då ej frågan om att utvidga denna beskattning att gälla andra än artister, musikanter, karusellägare m. fl. Men alla de skäl, som anfördes till förmån för den i fjor beslutade beskattningen af utlänningar, som gifva offentliga föreställningar, gälla, såsom här skall visas, i samma grad den utländska arbetskraften öfver hufvud, så snart den uppträder konkurrerande å svenska arbetsmarknaden. Sammanfattar man de skäl, som anförts för beskattningen af utlänningar, äro de hufvudsakligen följande tvenne:

1. *Utlänningarna böra icke vara gynnsammare ställda i konkurrensen än svenska näringsutöfvare.* Det påvisades vid fjorårets riksdag, att utlänningarna, som vanligen uppehålla sig i landet en kortare tid, slippa ifrån skatter till stat och kommun, medan svenska medborgare få vidkännas sådana. Denna frihet från beskattning gäfve utlänningen en gynnsammare ställning i konkurrensen. Precis samma skäl gälla den utländske arbetarens ställning i förhållande till den svenske.

2. *Stat och kommun behöfva skatteinkomster äfven af utlänningar.* Det framhölls såväl af Riksdagen i skrifvelse den 22 april 1903 som ock af herr finansministern i motiveringen till fjorårets ofvan omförmälda proposition och i bevillningsutskottets betänkande öfver densamma, att det vore en ingalunda oviktig finansiell angelägenhet, att utlänningar beskattades. Detsamma gäller ock om beskattning af utländska arbetare. Någon exakt utredning öfver antalet i Sverige tillfälligtvis arbetande utlänningar föreligger icke. Men af uppgifter i pressen kan lätt inhämtas, att de utgöra ett betydande antal. Under sommarmånaderna, då den stora importen af polska och galiziska arbetare pågår, torde de kunna anslås till flera tusen. Denna numera årligen återkommande invasion af utländska arbetare tillför hvarken stat eller kommun några som helst skatteinkomster, men väl hör man ofta berättas, hurusom utländska arbetare på det allmännas bekostnad hemforslas till sitt land igen. För somliga kommuner är det ej småsummor det här är fråga om. Det finns i Skåne kommuner, där samtidigt hundratals utländska arbetare ha sysselsättning. Därest nu alla eller en stor del af dessa undandraga sig alla skatter till kommunen, lämnas en sådan kommun i ett vida ogynnsammare läge, än om svenska arbetare, som blifvit skattskyldiga till densamma, där sysselsatts i arbete och bosatt sig.

Med detta tror jag mig ha visat, att äfven de finansiella skälen i lika hög grad gälla de utländska arbetarne som de utländska musikanterna.

Det är icke min afsikt att här i någon mån ingå på de humana, sociala och moraliska sidorna af den massimport af utländska arbetare, som här de senare åren uppstått. De frågorna höra hemma i ett annat sammanhang. Och kommitterade för dryftande af frågan om en invandringslag ha här en lika svår som grannlaga uppgift att lösa. Jag har blott velat fästa Riksdagens uppmärksamhet på några ofrånkomliga konsekvenser af fjorårets ofvan omförmälda beslut.

Jag skall ej heller tillåta mig att ens antydningssvis angifva några vägar för lösandet af denna fråga, ehuru de synas ligga nära nog efter fjorårets riksdagsbeslut. Den skattetekniska sidan af saken måste helt naturligt bli föremål för Kungl. Maj:ts utredning och pröfning. Likaledes måste afvägandet af lämpliga skattesatser bli föremål för en grundligare utredning än den, en enskild motionär kan pretera. Man torde dock böra fasthålla vid herr finansministerns uppfattning från i fjor, att utländingarna i beskattningsbördor böra »åtminstone likställas med landets egna invånare».

På grund af det ofvan anförda hemställer jag vördsamt,

det Riksdagen ville besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla om framläggande af förslag till särskilda bevillningsavgifter för utländingar, som i Sverige åtaga sig eller utföra arbete utan att där vara uppförda till beskattning.

Stockholm den 26 januari 1909.

N. Edv. Lindberg.

I motionen instämma:

Värner Rydén.

Sven Linders.

F. W. Thorsson.